

Hanna Dziechcińska

"Błazeńskie zwierciadło: rzecz o humorystyce sowizdrzalskiej XVI i XVII wieku", Stanisław Grzeszczuk, Kraków 1970 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 13/38, 85

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/II/ GOLENISZCZEW-AUTUZOW Ilia N.: Odrodzenie włoskie i literatury słowiańskie wieku XV i XVI. Przełożyli: Wiktoria i René Śliwowsy. Słowo wstępne Julian Krzyżanowski. PIW. Warszawa 1970 s. 536, zł 75,-

Książka omawia cztery kręgi oddziaływania humanizmu w krajach wschodniej Europy: Dalmacja, Węgry, Czechy i Polska. Te oddzielnie dotąd traktowane literatury wiąże "Przedmowa" - pełna akcentów polemicznych wobec hermetyzmu nauki zachodniej, neglizgującej problemy kultury wschodnio-europejskiej i słowiańskiej. Bogata bibliografia do każdej części dzieli się na "opracowania" i "materiały", tom zamyka indeks osobowy.

Praca ukazuje związki Odrodzenia włoskiego z kulturą wymienionych krajów, a także wewnętrzne między nimi kontakty i analogie. Część polska obejmuje niemal połowę dzieła, eksponowano w niej obraz literatury polskiego Renesansu, ukazując, obok znanych związków z Włochami, również mniej znane zaplecze słowiańsko-węgierskie. W renesansowym starciu odrodzenie polskie miało wśród krajów słowiańskich rozkwit i zakres najszerszy.

BP/38

B.O.

/II/ GRZESZCZUK Stanisław: Błazeńskie zwierciadło. Rzec o humoryście sowizdrzalskiej XVI i XVII wieku. WL. Kraków 1970 s. 322, nlb. 1, zł 38,-

Rozprawa przynosi wszechstronną interpretację tzw. "literatury sowizdrzalskiej", która - zdaniem autora - tworzy nurt opozycyjny wobec literatury "oficjalnej". Wprowadzając w szczególności analizę twórczości sowizdrzalskiej, wiele miejsca poświęcono zagadnieniom metodologicznym wyłonionym przez swoisty i odrębny od równoległe rozwijanej literatury "uczonej" charakter badanego materiału. W oparciu o analizę konkretnych tekstów przedstawiono takie zagadnienia, jak: ideologia rybałtów, autentyzm i ludowość, sposoby "błazeńskiej" prezentacji świata.

BP/38

H.D.